

Toch geen individuele nascholing? Gooi de PIN in de groep!

Vorig jaar verzocht Kees van Die, huisarts in Deventer, het NHG hem een aantal extra Programma's voor Individuele Nascholing (PIN's) over huisarts en vluchteling toe te zenden. Als 'erkend begeleider' had hij het plan opgevat om dit onderwerp in zijn toetsgroep te behandelen. Het NHG honoreerde het verzoek graag en vroeg of Van Die verslag wilde uitbrengen van de ervaringen. Dat 'verslag' kwam per mail: 'Het was een geslaagde avond. Mijns inziens zijn de PIN's ook geschikt voor gebruik in toetsgroepen. Onze groep was er enthousiast over.' Voor In de praktijk reden om wat dieper door te vragen in een interview.

Hoe kwam je op het idee om PIN's door te nemen in de toetsgroep?

'Ik ben sowieso enthousiast over de PIN's. Ze zijn leuk, hebben goede onderwerpen en het is fijn dat je zelf kunt plannen wanneer je iets doet aan nascholing. Doordat er steeds korte stukjes casuïstiek zijn opgenomen, zijn de onderwerpen heel herkenbaar en daardoor werkt de methode ook goed.

Onze toetsgroep komt gemiddeld zo'n negen keer per jaar bijeen. In de loop der tijd is de onderlinge openheid aanmerkelijk groter geworden, en dat is bij een onderwerp als vluchtelingen zorg heel belangrijk. Nu zegt iedereen bij elke casus gemakkelijk of hij of zij wel of niet op een bepaalde manier wil werken of wat moeilijk wordt gevonden.'

Hebben jullie veel met vluchtelingen te maken?

'Nee, integendeel. Ik zit zelf bijvoorbeeld in een "tweeverdienerswijk" dus ik zie niet zo vaak vluchtelingen, en dat geldt ook voor mijn collega's. Juist daarom is het wel een interessant onderwerp, denk ik. Als je elke dag te maken krijgt met vluchtelingenproblematiek, weet je wel wat je moet doen in lastige situaties.

Bij ons bracht het onderwerp heel levendige discussies op gang. Dat kan ook goed, in zo'n kleine groep. We hadden het daarbij ook over de inhoud, of het wel klopt wat er staat, en of de aangedragen oplossingen wel haalbaar zijn.'

Hoe ben je te werk gegaan?

'Mijn ervaring is dat het geen zin heeft om mensen te vragen iets van tevoren door te nemen, want daar heeft toch niemand de tijd voor. In een toetsgroep haal je je echte "nascholing" uit wat er op zo'n avond zoal passeert. Dat heeft ook te maken met de manier waarop mensen leren. De een doet dat door gewoon te lezen, een ander wil een verhaal horen, en weer een derde moet beelden zien. Maar als je over casuïstiek discussieert, moet je over je eigen mening nadenken én die van een ander in overweging nemen. Daar leer je veel van.

Ik heb dus de PIN's op de avond zelf rondgedeeld onder de leden van de toetsgroep.

Eerst hield ik een korte inleiding over het onderwerp en over deze vorm van nascholing en daarna hebben we de PIN systematisch doorgenomen. We lazen steeds een stukje casuïstiek en discussieerden daar vervolgens over.'

Wat waren de belangrijkste bevindingen?

'Het onderwerp leent zich bij uitstek voor goede discussies, want psychosociale problematiek blijft voor veel huisartsen een heikel punt. Soms denk je bij bepaalde patiënten eindelijk een stapje verder te zijn gekomen en dan land je bij een volgend contact toch weer met beide voeten op de grond. Voor een deel is dat toe te schrijven aan culturele verschillen. In onze groep zitten enkele huisartsen die in de tropen hebben gewerkt en die vertellen dat ze daar op dezelfde problemen stuiten. Mensen uit verschillende culturen beleven kennelijk de dingen emotioneel op heel andere manieren.

Volgens mij was het belangrijkste leerpunt dat je in elk geval moet proberen met de patiënt de wat diepere lagen te bereiken. In de PIN wordt de suggestie gewekt dat je er dan altijd wel uitkomt, maar dat is natuurlijk niet zo. Toch is het goed het wel te proberen, want je begrijpt allicht meer van de problematiek of je krijgt misschien een beter contact met de patiënt.'

Leende de PIN zich goed voor dit gebruik?

'De PIN's hebben een logische opbouw, van je huidige werkwijze via de richtlijnen naar de wenselijke toekomst. Maar als je wilt stimuleren dat ze vaker gebruikt worden voor groepsgewijze nascholing, dan zou je bijvoorbeeld kunnen aangeven hoeveel tijd het kost om bepaalde onderdelen door te nemen. Ook kan ik me herinneren dat er bij de PIN over dementie een cd-rom zat met video-opnamen. Dat was echt prima, want als je zo'n filmpje ziet, ga je je toch afvragen op welke gronden je zo'n diagnose kunt stellen. Maar ook zie je hoe de partner van zo'n demente vrouw onder alles lijdt. Dat zijn echt prachtige vormen van nascholing: het maakt indruk en je denkt erover na. Dat blijft hangen. En zeker als je er dan in een groepje over nadiscussieert is dat buitengewoon leerzaam.' (AS)

Van de redactie

Dit was de eerste keer dat wij zo uitgebreid over het gebruik van de PIN's op de bovenbeschreven manier hoorden. Mocht u zelf ook eens willen experimenteren met deze werkwijze, dan verstrekt het NHG op verzoek graag extra deeltjes van de PIN's (zolang de voorraad strekt). Overigens verschijnen alle PIN's nu ook op cd-rom, hetgeen het gebruik in de groep gemakkelijker maakt. Bovendien zal op de cd-roms steeds vaker video- en geluidsmateriaal te vinden zijn. Succes met de PIN's in uw toetsgroep!